

Szociális Tanulmányok és Szociológia Tanszék
**A SZOCIÁLIS MUNKA BA SZAK
KOMPLEX ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖREI**
és a vizsgára felkészülés szakanyagai
Érvényes a 2017/18. tanévtől

A Szociális munka (BA) szak záróvizsgáján minden jelölttől követelmény, hogy az egyes témakörökhöz **gyakorlati példákat** hozzon (elmélet-gyakorlat integrációját valósítsa meg felelete során) és az adott témakört **interdiszciplináris megközelítésben** mutassa be!

1. *A szociális munkát befolyásoló folyamatok és következmények az 1970-es évektől a világban, az EU-ban és hazánkban.*
2. *Társadalmi egyenlőtlenségek és szociális problémák Magyarországon a rendszerváltozást (1989-90 és 2000 között), az átmenetet (2000-2007) és a pénzügyi-szociális válságot (2008-napjainkig) követően – a szociális munka kihívásai.*
3. *A modern szociális munka missziójának lényege. A társadalom és az állam hatása a szociális ellátásokra és szolgáltatásokra.*
4. *A hazai szociális ellátás intézményrendszerének főbb fejlődési szakaszai a rendszerváltozás utántól napjainkig – a szociális munka feladatai az ellátórendszerben (pénzbeli és természetbeni ellátások, szolgáltatások).*
5. *A szociális munkás tevékenységének lényege (a képessé válás támogatása/empowerment, érdekvédelem, forrásokhoz juttatás, képviselő stb.), viszonyrendszere, együttműködése a szolgáltatást igénybe vevőkkel.*
6. *A szociálpolitika és a szociális munka alapelveinek és érték szemléletének érvényesülése a mindennapi gyakorlatban. Érték dilemmák és feloldásuk a szakmai Etikai Kódex háttérében.*
7. *A szociális munkás szaktudásának, képességeinek, kompetenciáinak és kreativitásának érvényesítése a gyakorlatban.*
8. *A szociális munkás szakmai személyisége, identitása, mentálhigiéniája és szupervíziója.*

Szociális Tanulmányok és Szociológia Tanszék

9. *A szociális munkás együttműködésének formái a team-, stáb- és projekt munkában. Szakmaközi (interprofesszionális) együttműködési lehetőségek a különböző társszakmák és a civil szervezetek képviselőivel.*
10. *A problémakezelő (-megoldó) modell alkalmazásának sztenderdjei (szükségletfelmérés, problémák meghatározása, célok-tervek, kivitelezés, befejezés-értékelés) és összefüggései.*
11. *A rendszerszemlélet (humán öko-rendszer, családokkal végzett rendszerszemléletű szociális munka) meghatározása, előnyei, érvényesítésének tapasztalatai.*
12. *A reflektív- és konstruktivista szemlélet meghatározása és alkalmazásának tapasztalatai.*
13. *Csoportmunka a szociális munkában, a csoportfolyamatok, -dinamika, és -vezetés.*
14. *Közösségi szükségletek felmérése, a közösségfejlesztés folyamata: tervezés, kivitelezés, értékelés. A közösségi tanulás és érdekérvényesítés.*
15. *Családi élet változásai, ennek okai, következményei, működési zavarai (konfliktusok, krízisek, erőszak, bántalmazás, stb.). A több problémával küzdő családokkal végzett rendszerszemléletű vagy krízisellátó szociális munka módszerei.*
16. *A gyermekek helyzete, jogai a magyar társadalomban, a gyermeklét alapkérdései és összefüggései. A családtámogatások teljes rendszere, a gyermekszegénység csökkentésének esélyei és lehetőségei.*
17. *A gyerekekkel és fiatalokkal folyó szociális munka sajátosságai: preventív-, élmény- és kreatív alapúság eset-, csoport-, közösségi- vagy projektmunka tükrében.*
18. *Család- és gyermekjóléti szolgáltatások, valamint a szociális segítő munka és az esetmenedzsment együttműködésének előnyei és hátrányai.*

Szociális Tanulmányok és Szociológia Tanszék

- 19. *A gyermekjóléti alapellátás céljai, formái, szakmai protokolljai, intézményei és működésük, a 2015-ös törvényváltozás tükrében.***
- 20. *A gyermekvédelmi szakellátás jogszabályi háttere, formái, intézményei. A védelembe vétel és a családból való kiemelés, a szülőkkel való együttműködés problémái, dilemmái és eszközei.***
- 21. *Idősek a mai magyar társadalomban. Paradigmaváltás, a generációk közötti kapcsolat és szolidaritás.***
- 22. *Az idősek körében végzett differenciált szociális munka sajátosságai az alapszolgáltatásokban.***
- 23. *Az idősek körében végzett differenciált szociális munka sajátosságai a szakosított ellátásokban.***
- 24. *Szegénység Magyarországon, támogatási, segélyezési dilemmák és csapdahelyzetek. Az érdekérvényesítés és az anti-oppresszív (elnyomás-ellenes) szociális munka lehetőségei a mélyszegénységben élők segítésében.***
- 25. *Lakhatási problémák, lakhatási szegénység. Adósságterhek, díjhátralékosság, a szociális biztonság és az adósságkezelés dilemmái. A hajléktalanná válás folyamata, szociális munka az utcán, a hajléktalan ellátásban és az önálló lakhatásban.***
- 26. *Foglalkoztatottság és munkanélküliség. A tartósan munkanélküliekkel, a közfoglalkoztatottakkal és a megváltozott munkaképességűekkel folytatott szociális munka a munkavállalási jogok érvényesítésével.***
- 27. *Az iskolázáshoz és a tudáshoz jutás egyenlőtlenségei és következményei. A szociális helyzet, az iskolai teljesítmény és kudarcok közötti összefüggések. Az egyenlőtlenségek mérséklése a köznevelési törvény és az iskolai szociális munka preventív eszközeivel.***
- 28. *A magyar népesség egészségi állapota, annak egyenlőtlenségei, ezek okai és szociális következményei. A tartósan betegekkel és hozzátartozóikkal folytatott egészségügyi (kórházi) szociális munka lehetőségei és a betegjogok érvényesítése.***
- 29. *A romák élethelyzete a mai magyar társadalomban. Szembenállás, előítélet, kirekesztettség, fagygyűlölet. A romákkal folytatott szociális munka sajátosságai, forrásai, nehézségei és dilemmái.***

**SZÉCHENYI
EGYETEM**
UNIVERSITY OF GYŐR
APÁCZAI CSERE JÁNOS PEDAGÓGIAI,
HUMÁN- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

Szociális Tanulmányok és Szociológia Tanszék

- 30. Fogyatékosággal élő emberek a társadalomban, a szegregáció - integráció dilemmája. Szociális munka velük és családjukkal az esélyegyenlőségi jogok és az egyenlő bánásmód érvényesítésével.**

- 31. Különböző függőségekkel küzdők a társadalomban. A velük folytatott szociális munka sajátosságai. A prevenció hatékony módszerei.**

- 32. Területi és települési egyenlőtlenségek, halmozottan hátrányos, illetve elmaradott térségek, települések. A szociális munka speciális feladatai, eszközei a hátrányos helyzetű terekben, gettóknban.**